

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 10C/170/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312209838
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Krišťáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5312209838.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca samosudkyňou JUDr. Ľubomírou Krišťákovou v právnej veci navrhovateľa Pohotovosť, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporkyňi Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Návrh **z a m i e t a .**

Odporkyňi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

Návrh navrhovateľa na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla položiť Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky Súdnemu dvoru Európskej únie v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7 C 6/2010 **z a m i e t a .**

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom, ktorý bol Okresnému súdu Čadca doručený dňa 27.9.2012, domáha, aby mu odporkyňa nahradila škodu vo výške 860,34 € a nemajetkovú ujmu vo výške 172,07 €. Návrh odôvodnil tým, že škoda vznikla nesprávnym úradným postupom súdu. Nesprávny úradný postup súdu spočíval v prietahoch v konaní, keď exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala znaky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svoju komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 6. 3. 2012 (konanie začalo dňa 28. 6. 2011), a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo až po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 252 dní). Nesprávny úradný postup charakterizovaný nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prietahov, vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, bol príčinou konkrétneho následku, ktorý sa prejavil vznikom materiálnej škody a nemajetkovej ujmy na strane navrhovateľa. Exekučný súd vykonaním postupu podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu - rozsudku rozhodcovského súdu sp. zn. SR 01450/11, vykonateľný 19. 5. 2011) spôsobom odporujúcim zákonu, t. j. vykonaním procedúry preskúmania bez splnenia zákonných podmienok, keď súd bez ďalších legálnych predpokladov založil svoju právomoc, dôsledkom ktorej zrealizoval úplný judiciálny proces zahŕňajúci zistenie skutkového stavu veci, výberu právnych noriem, aplikácie a interpretácie zvolených právnych noriem na skutkový stav a meritórne rozhodnutie vo veci (úhrada pohľadávky veriteľa na základe uzatvorenej zmluvy o úvere) na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, čím sa postavil do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá mu v rámci zverenej právomoci ako exekučnému

súdu neprináleží, a teda prekročil mieru možného rozhodovania o zákonom vymedzenom okruhu spoločenských vzťahov a porušil tak fundamentálnu zásadu právneho štátu - zásadu legality (čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Všeobecný súd, ktorý koná v pozícii exekučného súdu, nie je legitímne schopný vykonávať úkony smerujúce k opätovnému komplexnému rozhodovaniu o veci s tým, že výsledkom takéhoto rozhodovania je úplná nemožnosť vykonať právo pre veriteľa, teda vmanévrovanie veriteľa do situácie, ako by bol exekučný titul zrušený. Ak všeobecný súd v pozícii exekučného súdu koná tak, že sám rozhoduje vo veci samej (len v závere konania z dôvodu absolútnej nemožnosti vydať zamietavé meritórne rozhodnutie sa obmedzí na využitie iného druhu rozhodnutia - uznesenia, ktorým odmietne vydať poverenie na vykonanie exekúcie - avšak s rovnakými účinkami pre veriteľa a dlžníka spočívajúcimi v zániku vykonania práva), uskutočňuje činnosť, ktorá by mu náležala iba vtedy, ak by konal v pozícii meritórneho súdu odvodzujúceho svoju právomoc od § 40 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z.. Exekučný súd nie je súdom v zmysle § 40 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z., nekoná o zrušení tuzemského rozhodcovského rozsudku a ani nepokračuje vo veci v rozsahu uvedenom v návrhu alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnom návrhu. Zákonodarca kreáciou § 40 a § 43 zákona č. 244/2002 Z. z. prejavil vôľu poveriť všeobecný súd meritórnym rozhodovaním o veci, na ktorú by bol inak príslušný rozhodcovský súd iba vtedy, ak dôjde k splneniu formálnych a materiálnych podmienok definovaných v § 40 zákona č. 244/2002 Z. z. a ak takéto splnenie podmienok nastane včas, t. j. v lehote upravenej v § 41 zákona č. 244/2002 Z. z.. Ak nedôjde k včasnému splneniu formálnych a materiálnych podmienok obsiahnutých v § 40 zákona č. 244/2002 Z. z. zanikne právomoc všeobecného súdu meritórne rozhodovať o veci zrealizovaním úplného judičiálneho procesu zahŕňajúceho zistenie skutkového stavu veci, výberu právnych noriem a aplikácie a interpretácie zvolených právnych noriem na skutkový stav. Z hľadiska princípu právnej istoty, ktorý musí dotvárať stav ústavnosti v právnom štáte, nemôže ten istý štátny orgán - všeobecný súd - dotvárať svoje rozhodovacie oprávnenia smerujúce k zamedzeniu účinkom rozhodcovského rozsudku na právnej postavenie odporcu (dlžníka) tam, kde neexistujú, a to preto, že z vôle zákonodarcu existujú na inom mieste a v inom čase, a to tam, kde ich platné právo zaraďuje. Všeobecný súd si musí byť pri výklade a aplikácii podmienok pripustenia revízie rozhodnutia vedomý toho, že zasahuje do právneho postavenia účastníkov konania, čím degraduje ochranu ich subjektívnych práv, a to bez ohľadu na to, aký iný účel revízneho konania sleduje štát (napr. posilňovanie pozície spotrebiteľa a pod.). Tento účel nemôže prevážiť nad ochranou subjektívnych práv účastníka konania tak, že sa ochrana subjektívnych práv celkom vyprázdni, resp. vôbec nezabezpečí. Exekučný súd tým, že svojim nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie práva navrhovateľa na zaplatenie dluhu v časti istiny, a to bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup, formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi navrhovateľom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným odvíjajúceho svoju podstatu od uzatvorenej zmluvy o úvere. Na jednej strane existuje právne relevantný exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý nie je možné zrušiť pre uplynutie lehoty podľa § 41 zák. č. 244/2004 Z. z. a chýbajúci subjektívny prvok, ktorý vyvolá právne účinky, avšak je z pohľadu exekučného súdu materiálne nevykonateľný a na druhej strane, nie je možné zo strany navrhovateľa iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie istiny s príslušenstvom, pretože existenciou rozsudku rozhodcovského súdu je vytvorená prekážka veci právoplatne rozhodnutej. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offico. Podľa platnej právnej úpravy je rozsudok rozhodcovského súdu rovnocenným exekučným titulom s rozsudkom vydaným všeobecným súdom v občianskom súdnom konaní. Opísaný postup exekučného súdu navrhovateľ hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe a rovnako tak neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala vytvoriť stav zakladajúci reálnu nevykonateľnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej.

Navrhovateľ si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Majetková škoda v celkovej výške 860,34 € predstavuje náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere. Nemôže preto tiež nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a príslušenstva zo strany exekučného súdu.

Zároveň si navrhovateľ uplatnil i náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu je dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zmarenie nútenej vymožitelnosti majetkového práva navrhovateľa. Nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu legitímneho očakávania navrhovateľa, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Navrhovateľ mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Postup exekučného súdu zamedzil navrhovateľovi správať sa so starostlivosťou riadneho hospodára. Navrhovateľ ďalej uviedol, že neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv navrhovateľa v spojení s absolútnou nemožnosťou súdneho uplatňovania pohľadávky a jej príslušenstva vyvolala u navrhovateľa, resp. členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Vytvorenie absolútnej nemožnosti súdneho uplatňovania pohľadávky a jej príslušenstva v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane navrhovateľa, ale aj na strane jeho majiteľov. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať.

Navrhovateľ si náhradu nemajetkovej ujmy uplatňuje vo výške 172,07 €, t. j. 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom (hodnoty majetkového práva postihnutého procesnou deformáciou).

Na základe týchto skutočností žiada, aby súd medzitýmnym rozsudkom rozhodol tak, že odporkyňa je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla nesprávnym úradným postupom okresného súdu, pretože tento nerozhodol o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote, ďalej rozsudkom odporkyňu zaviazal zaplatiť príslušnú majetkovú škodu a náhradu nemajetkovej ujmy do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s trovami súdneho konania.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k návrhu uviedla, že návrh je zmätočný, má nedostatky, nie je jasný titul na náhradu škody, navrhovateľ neuviedol kroky, ktoré podnikol na odstránenie neželaného stavu.

Uviedla, že nie sú splnené podmienky podľa § 8 O. s. p., § 15 zákona č. 514/2003 Z.z.. Nie je daná právomoc súdu vo veci konať. Medzi podaním žiadosti o predbežné prejednanie nároku u nadriadeného orgánu a podaním žaloby o náhradu škody za nesprávny úradný postup nie je dodržaná zákonná lehota 6 mesiacov. Žiadosť o predbežné prejednanie nároku bez ostatných zákonných náležitostí bola odporkyňi doručená dňa 23.4.2012. Žaloba na súd bola podaná dňa 27.9.2012. Žaloba bola podaná predčasne. Žiadosť o predbežné prejednanie nároku mala vady, ktoré navrhovateľ na výzvu odporkyne v stanovenej lehote neodstránil, preto odporkyňa nepovažuje nárok za predbežne prerokovaný.

Z uvedených dôvodov odporkyňa nenahradila navrhovateľovi škodu za nesprávny úradný postup súdu v rámci predbežného prejednania nároku.

Vo veci samej odporkyňa navrhla návrh zamietnuť ako nedôvodný, nepreukázaný. Navrhovateľ má dôkazné bremeno za výsledok sporu, za svoje tvrdenia v návrhu, ktoré v celom rozsahu presúva na súd.

Pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v údajnom porušení povinnosti súdu vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote odporkyňa odkázala na § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., kde je explicitne uvedené, z čoho výlučne je možné vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, pričom navrhovateľ doposiaľ dôkazy potrebné pre posúdenie tejto otázky predpokladané týmto ustanovením nepredložil. Prax už dávnejšie ukázala, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský

rozsudok, najmä v prípadoch existencie dôvodov podľa § 45 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Prejavilo sa to vo veľkom počte nezákonných exekúcií a zbytočnom vzniku trov exekučného konania. V tomto smere je dôležitý rozsudok Súdneho dvora EÚ (Asturcom C-40/08), ktorý nevylučuje posúdenie zmluvnej podmienky aj v exekučnom konaní.

Odporkyňa poukázala na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 1. 6. 2011. Ak bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná na súd po 1. 6. 2011, je nárok v tejto časti neopodstatnený. Pred 1. 6. 2011 ustanovenie § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku znelo „vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených“. V samotnej dôvodovej správe je k novelizovanému ustanoveniu § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku uvedené, že správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila svojim autentickým výkladom aj Národná rada Slovenskej republiky ako zákonodarný zbor SR. Skutočnosť, že sa do formulácie vložili slová „rozhodnutí rozhodcovských súdov“, predstavovala len explicitnejšie ujasnenie lítery zákona, aby sa predišlo mylným interpretáciám tohto ustanovenia. Argumentácia navrhovateľa je v interpretácii toho, čo zamýšľal zákonodarca, nefundovaná a nepravdivá a § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku sa správne aplikoval na rozhodcovské rozsudky aj pred 1. 6. 2011.

Odporkyňa poukázala na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS16/02, ktorá konštatuje, že „Pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone (napr. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 64/97, na ktoré sťažovateľ vo svojej sťažnosti poukazuje), ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 63/00).“

Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv.

Odporkyňa uviedla, že napriek absencii legálnej definície pojmu nesprávny úradný postup v samotnom zákone je v súlade so závermi rozhodovacej praxe v tejto oblasti nutné dospieť k záveru, že ide o tie prípady vzniku škody, ktoré sú vyvolané inou činnosťou orgánov verejnej moci než rozhodovacou. Nesprávnym úradným postupom je porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre postup štátnych orgánov pri ich činnosti, a to najmä takej, ktorá nevedie k vydaniu rozhodnutia. Hoci nie je vylúčené, aby škoda, za ktorú štát zodpovedá bola spôsobená aj nesprávnym úradným postupom realizovaným v rámci činnosti rozhodovacej, avšak pre túto formu zodpovednosti je určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy o sebe k vydaniu rozhodnutia nevedú a ak by aj bolo rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neprejavia.

Odporkyňa poukázala na rozsudok NS ČR zo dňa 29. 6. 1999, sp. zn. 2 Cdo 129/97 (Zodpovednosť za škodu z nesprávneho úradného postupu orgánu štátu nezakladajú vady konania (napr. zhromažďovanie podkladov pre rozhodnutie, hodnotenie zistených skutočností a právne posúdenie), ak mali za následok nesprávne rozhodnutie), rozsudok NSSR, sp. zn. 4 Cdo 24/04 (Všeobecne a v súlade s ustálenou súdnou praxou možno nesprávny úradný postup vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, resp. o porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý - či už súvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu alebo s ňou nesúvisí - nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí), uznesenie NS ČR zo dňa 25. 8. 2009, sp. zn. 25 Cdo 1018/2007 (Rozhodovacia činnosť, jež je podstatou soudnictví, totiž nelze hodnotit jako nesprávný úřední postup ve smyslu § 13 ods. 1 zákona č. 82/1998 Sb.). Je nepochybné, že posúdenie veci a vyjadrenie právneho názoru súdu vo vzťahu k žiadosti o vydanie poverenia, ktoré sa naplno odrazili v rozhodnutí,

ktorým ju súd zamietol, nie je možné považovať za nesprávny úradný postup, ale za splnenie ďalších zákonných podmienok, by mohli viesť len k záveru o existencii nezákonného rozhodnutia.

Odporkyňa ďalej poukázala na ustanovenie § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 1. 6. 2011. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je okrem iného nevyhnutné, aby nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom, ktorý toto už právoplatné rozhodnutie z dôvodu nezákonnosti zmení alebo zruší v príslušnom konaní o opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu. Táto podmienka nepochybne nie je v prípadoch zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie namietaných navrhovateľom splnená. Predmetné rozhodnutia okresného súdu nie je možné považovať za nezákonné a zároveň ich zákonnosť/nezákonnosť nie je možné posudzovať v tomto konaní. Otázkou správnosti postupu pri rozhodovaní o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia nie je na mieste posudzovať. Ide o namietanie samotného rozhodnutia, a preto nie je možné hovoriť o nesprávnom úradnom postupe.

Odporkyňa tiež poukázala na to, že zo samotnej dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o vydanie poverenia. 15-dňová lehota sa týka prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu (okrem exekučného titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku). Ak ho súd nepoverí, 15-dňová lehota neplatí a ani sa logicky nedá predpokladať, že by to bol zámer zákonodarcu, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu.

V zmysle uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3.3. 2011, č. k. IV. ÚS 60/2011-13, uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. 10. 2011, sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 Mcdo 11/2010 a uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 3. 2011, sp. zn. 5 Cdo 291/2010 vnútroštátny súd má povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa, preskúmať či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy, a to v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. V takomto prípade prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol prípadne nekalou doložkou viazaný. Podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach daného prípadu (právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu v právnej veci spotrebiteľa) z uvedeného vyplýva, že pokiaľ je podmienka existencie vnútroštátneho práva prikazujúceho za určitých okolností prieskum materiálnej stránky rozhodcovského rozsudku v rámci rozhodovania o návrhu na výkon rozhodcovského rozsudku splnená (§ 45 zákona o rozhodcovskom konaní), potom postup všeobecného súdu, ktorý z toho vyvodí dôsledky vyplývajúce zo slovenského právneho poriadku, je legitímny.

Odporkyňa ďalej poukázala na ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z.. Súd konajúci o náhrade škody môže pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prietahov v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo v právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda príslušného súdu na podklade sťažnosti na prietahy. K záveru o tom, že konštatovať existenciu prietahov v súdnom konaní môže len Ústavný súd Slovenskej republiky (t. j. nie civilný súd v konaní o náhrade škody), dospel už napr. aj Krajský súd v Nitre, sp. zn. 9 Co 285/2011. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmali postup iných všeobecných súdov, čo by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve.

Odporkyňa dala do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 3. 10. 2012, I. ÚS 476/2012-12.

Odporkyňa zároveň vznesla námietku premlčania podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/03 Z.z.. K tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu malo dôjsť pred marcom 2009. Ak mala navrhovateľovi vzniknúť škoda práve nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zamietnutí žiadosti o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, a to po 15-dňovej lehote, lehota na uplatnenie tohto nároku (premlčacia lehota) uplynula v každom jednotlivom prípade po troch rokoch od momentu uplynutia 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Preto odporkyňa vznáša námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23. 4. 2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli odporkyni doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie).

Odporkyňa ďalej namietla, že navrhovateľ nepreukázal vznik a výšku škody. Navrhovateľ by v tomto konaní na preukázanie vzniku škody musel produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami /skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok. Navrhovateľ v prvom rade nepreukázal existenciu dlžníka ako úplný základ pre preukázanie toho, čoho sa domáha. V druhom rade nepreukázal existenciu právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia a v treťom rade ani nevyožiteľnosť pohľadávky. Rozhodnutie o zamietnutí iba preukázalo nespôsobilosť konkrétneho rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom. Nulitný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku res iudicata pre uplatnenie nároku navrhovateľa na súde. V tejto súvislosti odporkyňa poukazuje na judikatúru zaoberajúcu sa touto otázkou, napr. uznesenie KS v Trnave zo dňa 31. 5. 2012, sp. zn. 10 CoE 308/2011, či uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 11. 7. 2012, sp. zn. 20 CoE 94/25012. Navrhovateľ mal možnosť získať iný exekučný titul, a to napríklad podaním návrhu na začatie konania, resp. platobným rozkazom, čo nevykonal a svojou nečinnosťou sám prispel k situácii, ktorú v návrhu namietla. Ďalej odporkyňa poukázala na to, že ak by aj nastala situácia, že si toto právo navrhovateľ uplatnil novým návrhom, musel by preukázať v prvom rade, že by mu súd bez akýchkoľvek pochybností priznal požadovaný nárok od dlžníka v sume, v ktorej ho požaduje od odporkyne (čo nepreukázal a ani preukázať nemôže) a v druhom rade, že pohľadávky sú nevyožiteľné v dôsledku pochybenia okresného súdu, to znamená, že nebyť nesprávneho úradného postupu okresného súdu, došlo by k riadnemu a plnohodnotnému vymoženiu pohľadávky. Túto skutočnosť však navrhovateľ nepreukázal a ani nepreukáže, a to najmä (ale nielen) s ohľadom na skutočnosť, že niektorí dlžníci by boli insolventní, niektorí dlžníci by boli po smrti, atď... Odporkyňa je preto toho názoru, že nemôže byť zodpovednosť a nahrádzať navrhovateľovi materiálnu škodu tak, ako si ju uplatnil v tomto konaní, pretože navrhovateľ nepreukázal jednak vznik a ani výšku škody. V majetkovoprávných vzťahoch fyzických a právnických osôb štát nemôže byť univerzálnym ani singulárnym sukcesorom preberajúcim zodpovednosť za vzájomné záväzky týchto osôb, pokiaľ je možné uspokojenie týchto záväzkov dosiahnuť iným spôsobom.

Pokiaľ si navrhovateľ uplatňuje nemajetkovú ujmu vo výške 20% z istiny a príslušenstva, odporkyňa uviedla, že vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú v predmetnom konaní irelevantné, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Samotná judikatúra poukazuje na tento aspekt v rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 30 Cdo 675/2011, kde je uvedené, že odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prietahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Navrhovateľ uvádza aj „zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov“, ale tieto nie sú bližšie konkretizované. Navrhovateľ nespresnil, v čom a ako situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa“. Požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 20% z istiny a príslušenstva nie je podložená akýmkoľvek reálnymi skutočnosťami či rozumnou úvahou. Odporkyňa považuje za krajne nesprávny spôsob určenia náhrady nemajetkovej ujmy percentuálnou čiastkou z tvrdenej skutočnej škody. Navrhovateľ zjavne opomína, že pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadostučinením. Uvedené zo žalobných návrhov nevyplýva a z tohto dôvodu odporkyňa nemá za preukázaný tak vznik nemajetkovej ujmy, ako ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch.

Pri priznávaní nemajetkovej ujmy sa prihliada aj na rozpor s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade práve navrhovateľ koná v rozpore s dobrými mravmi, keď opakovane požaduje od spotrebiteľov v rozpore so zákonom neprimerane vysoké úroky, poplatky a iné sankcie. Opakovane porušuje práva spotrebiteľov. Tvrdená škoda mala vzniknúť práve pri negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite navrhovateľa.

Odporkyňa uviedla, že nie je daná príčinná súvislosť medzi tvrdým porušením povinností súdu a vzniknutou škodou. Nemožno tvrdiť, že škoda vznikla postupom okresného súdu. Žiadala návrh zamietnuť a priznať trovy konania.

Podľa § 101 ods. 2 O. s. p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

V súdnom prípade navrhovateľ prevzal termín pojednávania dňa 4. 5. 2015, jeho právny zástupca termín pojednávania prevzal dňa 4. 5. 2015. Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa na pojednávanie neustanovili bez ospravedlnenia.

Dňa 28. 5. 2015 bol Okresnému súdu Čadca doručený návrh navrhovateľa na prerušenie konania do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla položiť odporkyňa v konaní o náhradu škody pre porušenie práva Európskej únie prebiehajúcim na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7 C 6/2010. Súd tento návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol. Súd má za to, že prípadné rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie nemôže mať význam pre rozhodnutie súdu v tejto veci. Z návrhu vyplýva, že predmetom konania na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7 C 6/2010 je náhrada škody pre porušenie práva Európskej únie, ktorého nároku sa domáha navrhovateľka (ktorá nie je účastníčkou tohto konania), pričom účastníci tohto konania (navrhovateľ a odporkyňa) vystupujú v predmetnom konaní na strane odporcov. Zodpovedanie uvedených prejudiciálnych otázok nemá význam pre rozhodnutie v tejto veci, s týmto konaním nesúvisí, nakoľko predmetom tohto konania je nárok navrhovateľa na náhradu škody voči odporkyni spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Zodpovedanie navrhovateľom uvedených prejudiciálnych otázok nepovažoval súd za významné pre rozhodnutie v tejto veci. Preto návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol. Zároveň, keďže zákon nevyklučuje možnosť pokračovať v konaní aj pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o návrhu na prerušenie konania, súd ďalej pokračoval v konaní.

Odporkyňa termín pojednávania prevzala dňa 5. 5. 2015. Svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnila listom, ktorý bol Okresnému súdu Čadca doručený dňa 1. 6. 2015 hospodárnosťou konania. O odročenie pojednávania nepožiadala. Návrh navrhovateľa žiadala v celom rozsahu zamietnuť.

Okresnej prokuratúre Čadca bol podľa § 35 ods. 4 O. s. p. doručený oznam o začatí konania dňa 22. 2. 2013. Okresná prokuratúra Čadca ku dňu pojednávania a rozhodnutia súdu vstup do konania neoznámila. Súd preto má za to, že Okresná prokuratúra Čadca nie je účastníkom konania.

Z uvedených dôvodov, pre ktoré súd návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol, ako aj vzhľadom k tomu, že navrhovateľ a jeho právny zástupca súdu neoznámili dôvody, pre ktoré sa pojednávania nezúčastnili, súd nemal preukázané žiadne objektívne prekážky na strane navrhovateľa a jeho právneho zástupcu brániace im v účasti a odporkyňa pojednávanie odročiť nežiadala, súd v súlade s § 101 ods. 2 O. s. p. konal v neprítomnosti navrhovateľa, právneho zástupcu navrhovateľa i odporkyne. Prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dokazovanie.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, najmä návrhu na začatie konania zo dňa 21. 9. 2012 (čl. 1 až 4), úradného záznamu zo dňa 25. 1. 2013 (čl. 7 spisu), predložením veci k prideleniu inému sudcovi podľa § 15 OSP (čl. 8, 26), vyjadreniami sudcov Okresného súdu Čadca (čl. 9 - 10, čl. 27 - 28), predložením veci na rozhodnutie o vylúčení všetkých sudcov Okresného súdu Čadca zo

dňa 6. 2. 2013 (čl. 11) a zo dňa 16. 10. 2014 (čl. 29 spisu), uznesením Krajského súdu v Žiline, č. k. 7 NcC 240/2013-13 zo dňa 27. 2. 2013, oznamom o začatí konania podľa § 35 ods. 4 OSP zo dňa 20. 2. 2013 (čl. 18), uznesením Krajského súdu v Žiline, č. k. 7 NcC 66/2014-33 zo dňa 27. 10. 2014, záznamom kancelárie zo dňa 27. 4. 2015 (čl. 43), vyjadrením odporkyne zo dňa 15. 5. 2015 v spojení listom Európskej komisie (čl. 51 - 53) a s článkom denníka sme (čl. 54), návrhu navrhovateľa na prerušenie konania zo dňa 28. 5. 2015 (čl. 68 - 70), uznesenia Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č. k. 11 C 355/2012-109 zo dňa 17. 12. 2014 (čl. 71 - 73), podaním navrhovateľa označeným ako reakcia na výzvu/žiadosť súdu zo dňa 26. 1. 2015 (čl. 74), ako aj pripojeného spisového materiálu Okresného súdu Čadca, sp. zn. 8 Er 834/2011.

Z vykonaných dôkazov súd zistil nasledovný skutkový stav, ktorý vzhľadom k poučeniu podľa § 120 ods. 4 O. s. p. a § 205a O. s. p. obsahnutom v procesných poučeniach súdu považoval za uzavretý a nemenný (resp. ktorý možno zmeniť len za splnenia podmienok uvedených v § 205a OSP).

Preukázaný, chronologicky usporiadaný skutkový stav je nasledovný:

Z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Čadca, sp. zn. 8 Er 834/2011 mal súd preukázané, že navrhovateľ uzatvoril s povinným zmluvu o úvere dňa 29. 9. 2009 vo výške 800,-- € poskytnutého úveru, zvýšeného o poplatok 700,-- €, spolu 1 500,-- €. Exekučný titul - rozhodcovský rozsudok, sp. zn. SR 01450/11 bol vydaný dňa 30. 3. 2011, právoplatný dňa 16. 5. 2011, vykonateľný dňa 19. 5. 2011. Návrh na vykonanie exekúcie bol spísaný formou zápisnice u súdneho exekútora dňa 28. 6. 2011. Žiadosť o udelenie poverenia bola súdu doručená dňa 19. 8. 2011. Súd rozhodol uznesením, č. k. 8 Er 834/2011-10 zo dňa 3. 2. 2012 tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 4. 2012. Uznesením, č. k. 8 Er 834/2011-19, Ex 11626/2011 zo dňa 20. 3. 2012 súd exekučné konanie zastavil a vo výroku o trovách konania rozhodol tak, že oprávnený je povinný uhradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 9. 2013. Žaloba o náhradu škody pre nesprávny úradný postup bola podaná podľa prezenčnej pečiatky súdu dňa 27.9.2012.

Podľa § 21 ods. 4 veta prvá O. s. p. za štát pred súdom koná štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu.

Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

Podľa § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 514/2003 v znení účinnom do 31. 12. 2012 vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2012 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2012 ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31. 12. 2012 ak nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone osobitným predpisom.

Podľa článku 48 ods. 2 prvá veta Ústavy SR každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa článku 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov účinného od 1. 6. 2011 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal

exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh. Spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Súd na daný právny vzťah primárne aplikoval zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.7.2004. K tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu, priesťahom v konaní, došlo po účinnosti uvedeného zákona. Zákon upravuje osobitným spôsobom zodpovednosť za škodu. Zároveň súd v nadväznosti na vyššie citovaný § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. aplikoval podporne aj všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spoločné ustanovenia Občianskeho zákonníka o náhrade škody tretí oddiel - § 441 Občianskeho zákonníka o spoluúčasti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu na vzniku škody, článok 48 ods. 2 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky, článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Exekučný poriadok.

Právomoc Okresného súdu Čadca na konanie a rozhodnutie podľa § 8 O. s. p. a § 15, 16 zákona č. 514/03 Z.z. je daná. Súd konanie nezastavil podľa § 103, § 104 ods. 1 prvá veta O. s. p.. Ku dňu rozhodovania súdu podľa § 154 ods. 1 O. s. p. uplynula lehota 6 mesiacov od podania žiadosti nadriadenému súdu. Bolo preto právne irelevantné, že lehota nebola dodržaná ku dňu podania žaloby. Na Okresný súd Čadca navrhovateľ doručil kópie žiadostí o predbežnom prejednaní nárokov s dátumovou pečiatkou nadriadeného orgánu. Tým mal súd splnenú podmienku zo strany navrhovateľa podľa § 15, 16 zákona č. 514/2003 Z.z. predbežne prerokovať nárok na náhradu škody s nadriadeným orgánom ako podmienku právomoci súdu vo veci konať a rozhodnúť.

Navrhovateľ je v spore aktívne legitimovaným subjektom na podanie návrhu na náhradu škody, pretože bol účastníkom exekučného konania, v ktorom došlo k tvrdenému porušeniu jeho práv a k tvrdenému vzniku škody (§ 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.). Pokiaľ sa týka správnosti označenia príslušného orgánu štátu, ktorý by mal v konaní v mene štátu (odporkyne) konať, súd vychádzajúc z vyššie citovaného § 4 ods. 1 písm. a/ bod. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. dospel k záveru, že príslušným orgánom konajúcim v mene odporkyne je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Pasívne legitimovaným subjektom je teda Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR. Navrhovateľ správne označil pasívne legitimovaný subjekt v tomto konaní.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, alebo nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je osobitnou zodpovednosťou a zodpovednosťou objektívnou. Všetky zákonné podmienky vzniku tejto zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Pri nesplnení čo i len jednej podmienky zodpovednosť za škodu nevznikne. Pri splnení všetkých podmienok naraz sa zodpovednosti za škodu nemožno zbaviť.

Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím sú:

- 1) Porušenie právnej povinnosti orgánom verejnej moci, ktoré spočíva v nezákonnom rozhodnutí alebo nesprávnom úradnom postupe, pričom za nesprávny úradný postup sa považuje aj nečinnosť (§ 3 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 514/2003 Z.z., § 5 ods. 1, § 6, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z.).
- 2) Vznik a existencia škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom (§ 3 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, 4, § 18 zákona č. 514/2003 Z.z., ako aj všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka).
- 3) Príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, ktorá porušením povinností vznikla.

1) Porušenie právnej povinnosti súdom, ktoré spočíva v nezákonnom rozhodnutí, nesprávnom úradnom postupe.

V tomto prípade navrhovateľ tvrdil, že súd porušil svoje zákonné povinnosti:

- a) Nesprávnym úradným postupom, ktorý spočíval v nečinnosti - prieťahoch v konaní, pretože o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol až dňa 6. 3. 2012 s omeškaním viac ako 252 dní.
- b) Nesprávnym úradným postupom súdu, nesprávnou aplikáciou zákona. Napriek žiadosti o vydanie poverenia na základe právoplatného exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku), ktorý je rovnocenný s inými exekučnými titulmi, žiadosť o vydanie poverenia zamietol. Porušil tým zásadu právnej istoty a prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

a) Všeobecne a v súlade s ustálenou súdnou praxou možno nesprávny úradný postup vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, resp. o porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý či už súvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu alebo s ňou nesúvisí - nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Nesprávny úradný postup je vymedzený v citovanom zákonnom ustanovení § 9 ods. 1 druhá veta zákona č. 514/2003 Z. z. ako porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázať, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola Okresnému súdu Čadca ako exekučnému súdu doručená dňa 19. 8. 2011. O tejto žiadosti bolo rozhodnuté uznesením, č. k. 8 Er 834/2011-10 zo dňa 3. 2. 2012 tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 4. 2012. Uznesením, č. k. 8 Er 834/2011-19 (Ex 11626/2011) zo dňa 20. 3. 2013 súd exekučné konanie zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 9. 2013.

Súd má za to, že k navrhovateľom namietanému nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu spočívajúcemu v nevydaní rozhodnutia v zákonom ustanovenej lehote v tomto exekučnom konaní nedošlo. V čase rozhodnom ku dňu začatia exekučného konania, t. j. ku dňu 28. 6. 2011, kedy bol u súdneho exekútora spísaný návrh na vykonanie exekúcie, bolo účinné vyššie citované ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinné od 1. 6. 2011, z ktorého vyplýva, že zákon upravuje procesnú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, pričom táto lehota výslovne v zmysle zákona neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/, t. j. notárske zápisnice a vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Zákon upravuje túto výnimku z dôvodu potreby preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie. Keďže v dotknutom exekučnom konaní bol exekučným titulom rozsudok rozhodcovského súdu, lehota 15 dní na vydanie poverenia sa na daný prípad nevzťahovala. V exekučných veciach, v ktorých je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, je exekučný súd zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul z hľadísk vymedzených v § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, čo je zo skutkovej, aj právnej stránky nevyhnutne zložitejšie a náročnejšie, a to i z časového hľadiska.

Z uvedených dôvodov preto, keďže Exekučný poriadok v citovanom § 44 ods. 2 účinného od 1. 6. 2011 nestanovuje lehotu na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia v prípade notárskych zápisníc a vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených, má súd za to, že v danom prípade k prieťahom nedošlo.

b) Súd má zato, že nedošlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, ani k nesprávnemu úradnému postupu súdu, ktorý by spočíval v nesprávnej aplikácii právnych predpisov.

Samotné rozhodnutie o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia nemožno považovať za nesprávny úradný postup súdu, pretože postup súdu našiel vyjadrenie v rozhodnutí, nebol neefektívny (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 2Cdom 129/97 zo dňa 29.6.1999). Výsledkom rozhodovacej činnosti súdu je, že súd žiadosti o vydanie poverenia vyhovie, alebo žiadosť zamietne. Zo zákona nevyplýva, že kogentne musí vždy súd žiadosti navrhovateľa vyhovieť. Práve táto rozhodovacia činnosť je podstatou súdnictva a

nemožno ju vyhodnotiť ako nesprávny úradný postup (uznesenie Najvyššieho súdu ČR 25Cdo 1018/07 zo dňa 25.8.2009). Preto rozhodnutie exekučného súdu, ktorým zamietol žiadosť o udelenie poverenia, súd nevyhodnotil ako nesprávny úradný postup.

Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Cdo 24/04 konštatuje, že nesprávny úradný postup možno vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou predpísaného postupu štátneho orgánu, alebo účelu postupu štátneho orgánu, či už súvisí alebo nesúvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu a ak tento postup nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí.

Rozhodnutie o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia preto súd nevyhodnotil ako nesprávny úradný postup podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z..

Z uvedených dôvodov za splnenia zákonných podmienok podľa § 6 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia bolo možné skúmať len z hľadiska jeho nezákonnosti. Navrhovateľ však nespĺnil zákonné podmienky - nepodal riadny opravný prostriedok, uznesenie, č. k. 8 Er 834/2011-10 zo dňa 3. 2. 2012, ktorým súd žiadosť o udelenie poverenia zamietol, nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 4. 2012. Navrhovateľ nepredložil rozhodnutie príslušného orgánu, ktorým by bolo rozhodnutie zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť a ktorým by bol súd viazaný. Preto súd ustálil, že rozhodnutie, ktorým exekučný súd zamietol žiadosť na vydanie poverenia, je zákonné.

Navrhovateľ tak z týchto dôvodov nespĺnil prvú podmienku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím. Nepreukázal nesprávny úradný postup ani nezákonné rozhodnutie.

Keďže všetky podmienky musia byť splnené kumulatívne, pri aplikácii logického výkladu je nadbytočné a nevhodné dokazovať splnenie ďalších podmienok. Súd by mohol návrh zamietnuť pri nespĺnení čo i len jednej podmienky. Preto nespĺnenie ďalších dvoch podmienok súd zdôvodňuje len okrajovo a nad rámec zákonnej povinnosti.

2) Vznik a existencia škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom súdu.

Súd má zato, že škoda je skutočná majetková ujma. V tomto štádiu konania navrhovateľ nepreukázal vznik škody (majetkovej ujmy). Nepreukázal, v akom rozsahu sa nedomohol exekvovanej sumy, ani to, že sa nemôže domôcť exekvovanej škody pri aplikácii iných právnych prostriedkov, iného exekučného titulu v rámci súdneho konania. Tým nepreukázal, že škoda už vznikla. Nepreukázal ani výšku škody v príčinnej súvislosti s porušením povinností odporkyne. Okrem toho súd poukazuje na to, že navrhovateľ uzatvára spotrebiteľské úvery s ekonomicky zle situovanými spotrebiteľmi. Navrhovateľ si návratnosť úveru nepreveroval, ako to robia bankové subjekty. Zo zmluvy o úvere uzatvorenej medzi navrhovateľom ako veriteľom a dlžníkom nevyplýva, že navrhovateľ skúmal pomery svojho dlžníka. V konaní nebolo preukázané, že navrhovateľ zabezpečil návratnosť úveru napr. ručením. Naopak navrhovateľ opakovane poskytoval úvery neplatičom navrhovateľa, čo bolo pre navrhovateľa objektívne zistiteľné z jeho vlastnej evidencie. Takým postupom si samotný navrhovateľ sám znemožňuje vymožitelnosť dlhu. Zároveň z exekučného spisu mal súd zistené, že zmluva o úvere bola uzavretá s povinným dňa 29. 9. 2009. Dlh sa stal splatným podľa rozhodcovského rozsudku dňa 30. 10. 2010. Navrhovateľ návrh na vydanie exekučného titulu - rozsudku, sp. zn. SR 01450/11 podal dňa 28. 1. 2011. Rozhodcovský rozsudok bol vykonateľný dňa 19. 5. 2011. Žiadosť o vydanie poverenia podal súdny exekútor dňa 19. 8. 2011. O žiadosti o udelenie poverenia navrhovateľa bolo rozhodnuté uznesením, č. k. 8 Er 834/2011-10 zo dňa 3. 2. 2012. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 4. 2012. V zmysle ustálenej súdnej praxe nulitný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku res iudicata pre uplatnenie nároku navrhovateľa na súde. Navrhovateľovi nič nebránilo uplatniť svoj nárok voči povinnému na súde. Takým konaním navrhovateľ v celom rozsahu zaviniel nevymožitelnosť nároku voči povinnej a tvrdenú škodu.

Navrhovateľ nepreukázal ani vznik podmienok podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. na náhradu nemajetkovej ujmy. Návrh je v tomto smere všeobecný, nepreskúmateľný. Navrhovateľ nekonkretizoval, prečo samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením. Navrhovateľ v návrhu vychádzal len z predpokladov, nepredložil žiadne dôkazy, ani konkrétne tvrdenia, nezdôvodnil, aká nemajetková (morálna) ujma mu vznikla vzhľadom na subjekt navrhovateľa, ktorý je právnickou

osobou, závažnosť ujmy, závažnosť následkov. Všetky kritéria je potrebné vyhodnotiť z hľadiska navrhovateľa a jeho právneho postavenia ako právnickej osoby a nie z hľadiska postavenia jednotlivých spoločníkov ako konateľov spoločnosti. Z úradnej činnosti súdu je známe množstvo úverov, ktoré navrhovateľ ako nebankový subjekt poskytuje, výška zmluvných úrokov, pokút. Príjmy navrhovateľa z týchto úverov v porovnaní s občasným neúspechom v rámci bežného podnikateľského rizika nemôžu mať veľký ekonomický dopad na navrhovateľa a jeho ďalšiu existenciu. Je povinnosťou navrhovateľa preverovať solventnosť subjektov (návratnosť) tak, ako to robia iné bankové peňažné ústavy. Skutočnosť, že navrhovateľ poskytuje úvery bez zabezpečenia, bez preverenia nemožno vykladať na ľarchu odporkyne. Tým súd dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal podmienky pre náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 zákona č. 514/2003 Z. z.. Podmienky podľa § 17 ods. 3 citovaného zákona podľa názoru súdu sa nedajú vzťahovať na právnickú osobu, ale iba na fyzickú osobu. Rozpor s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka súd videl na strane navrhovateľa, nie na strane odporkyne, resp. konajúceho súdu. Navrhovateľ opakovane v rozpore so zákonom poskytoval úvery neplatičom. Opakovane poskytoval úvery v rozpore s platnými právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľov. Takémuto konaniu právnu ochranu poskytnúť nemožno. Nemožno konštatovať, že na strane navrhovateľa došlo k morálnej ujme, nemožno konštatovať, že postupom súdu bolo poškodené jeho obchodné meno vo vzťahu k existujúcim alebo potenciálnym spotrebiteľom, s ktorými uzavrel alebo uzatvára spotrebiteľské zmluvy.

Navrhovateľ tak dôkazné bremeno na preukázanie druhej podmienky na vznik zodpovednosti za škodu za nesprávny úradný postup a nezákonné rozhodnutie, a to vznik a existenciu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom neunesol a vznik a existenciu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom nepreukázal.

3) Príčinná súvislosť medzi porušením právnych povinností (nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom) a škodou, ktorá porušením povinnosti vznikla.

Navrhovateľ v konaní nepreukázal ani porušenie povinností (nesprávny úradný postup, nezákonné rozhodnutie), ani škodu, a tým nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi tvrdeným porušením povinností a tvrdenou škodou.

Navrhovateľ v konaní nepreukázal splnenie ani jednej podmienky, ktorú zákon vyžaduje, aby súd mohol konštatovať zodpovednosť odporkyne za vzniknutú škodu. Preto návrh na náhradu škody za nesprávny úradný postup voči odporkyni v celom rozsahu zamietol.

Pre úplnosť dôvodov svojho rozhodnutia, súd pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania zo strany odporkyne, považuje za potrebné poznamenať, že skúma premlčanie len u existentného nároku, avšak v danom prípade existencia nároku navrhovateľa na náhradu škody, ako aj nemajetkovej ujmy preukázaná nebola.

Úspešnou účastníčkou konania je odporkyňa, patrí jej právo na náhradu trov konania. Uplatnila právo na náhradu trov konania. Trovy konania nevyčíslila v zákonnej 3-dňovej lehote, preto súd rozhodol tak, že odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.